

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO 2020/2021 –
2022/2023
(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia muzyki
Kod przedmiotu*	E4/I
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Uniwersytet Rzeszowski Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Muzyki
Kierunek studiów	Instrumentalistyka
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy swobodnego wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Mirosław Dymon
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Mirosław Dymon

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	30	15							2
Razem	30	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej / lub w zależności od sytuacji epidemiologicznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
zaliczenie z oceną (ćwiczenia)
egzamin (wykład)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ukończony kurs w zakresie psychologii ogólnej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Głównym celem teoretyczno-poznawczym jest poznanie relacji jakie zachodzą pomiędzy twórcą, wykonawcą i odbiorcą muzyki. Obszar zainteresowań przedmiotu leży na skrzyżowaniu trzech różnych kontekstów doświadczeń poznawczych: psychologiczno-antropologicznych, pedagogicznych i artystyczno-muzycznych.
C2	Cel użyteczny dotyczy kontekstu psychologicznego wszelkich działań dotyczących muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem roli uzdolnień muzycznych oraz dyspozycji osobowościowych, poznawczych i emocjonalnych w zawodzie muzyka.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu:

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student: orientuje się w literaturze związanej z zrealizowanym przedmiotem zarówno w aspekcie historycznym, jak i aktualnych uwarunkowaniach i nurtach, oraz właściwie analizuje i interpretuje zawarte w niej informacje	K_W10
EK_02	w oparciu o szeroko pojmowaną wiedzę ogólnohumanistyczną, posiada umiejętność ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat tworzenia, interpretowania i percepcji muzyki oraz zastosowania podstawowych reguł metodologicznych do ich analizy	K_U14
EK_03	potrafi właściwie realizować zadania o charakterze interdyscyplinarnym oraz planować własne uczenie się przez całe życie	K_U18
EK_04	jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury, posiada także umiejętności samooceny	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<p>1. Kierunki i etapy rozwoju psychologii muzyki w kraju i za granicą – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - badania eksperymentalne : C. Stumpf ; G. T. Fechner ; H. Helmholtz , - badania muzykologiczno-fenomenologiczne : E. Hanslick ; E. Kurth , - badania nad ontogenezą rozw. psych. człowieka : W. Preyer ; M. W.Shinn , - pierwsze laboratoria psychologii muzyki (C. Seashore ; G. Revesz ; M. Schoen). <p>2. Teorie zdolności muzycznych: klasyfikacja, analiza podstawowych pojęć: - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - (teorie preempiryczne - T.Billroth ; teorie atomistyczno-strukturalistyczne - C.Stumpf, C.Seashore ; teorie całościowe - J. L. Mursell, B. M. Tieplow ; - teorie czynnikowe : monoczynnikowa - (H. Wing, R. Shuter-Dyson), - teorie wieloczynnikowe (A. Bentley), czynników grupowych (L. G. Holmstrom), -czynników integracyjnych (R. M. Drake) ; teorie funkcjonalistyczne (M. Manturzevska). <p>3. Standaryzowane testy zdolności i osiągnięć muzycznych - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy zdolności muzycznych (A. Bentley, H. Wing, R. M. Drake, E. Gordon), - testy osiągnięć muzycznych (S. E. Farnum, J. Aliferis, D. Bridges, B. Kamińska). <p>4. Charakterystyka poszczególnych okresów rozwoju muzycznego człowieka - 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział okresów rozwoju muz. człowieka według N. S. Lejtesa, - badania longitudinalne (L. Davidson), - fazy rozwoju muzycznego (G.Schuenemann, M. Manturzevska) . <p>5. Inteligencja ogólna a zdolności muzyczne – 2 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - model struktury inteligencji (J. P. Guilford), - test inteligencji muzycznej H. Wing'a, - uwarunkowania genetyczne i środowiskowe,

- talent muzyczny i zjawisko "idiot savant".
- 6. Funkcjonowania wykonawców muzyki w warunkach stresu ekspozycji społecznej – 2 godz.
 - definicje stresu biologicznego (H.Selye),
 - definicje stresu psychologicznego (R.Lazarus, H. Basowitz, T. Kocowwski),
 - definicje tremy (T. Wroński, J. Kępińska-Welbel),
 - heurystyczny model stresu (J. Chwedorowicz).
- 7. Muzykoterapia jako nowa dyscyplina medyczna - 2 godz.
 - ośrodek amerykański (ukierunkowania kliniczne),
 - ośrodek szwedzki (ukierunkowania teoretyczne),
 - główne kierunki teoretyczne w muzykoterapii,
 - muzyka a zdrowie.
- 8. Percepcja muzyki jako proces przetwarzania informacji – 2 godz.
 - uwarunkowania podmiotowe (słuchacz),
 - uwarunkowania przedmiotowe (słuchana muzyka).
- 9. Klasyczne badania nad pamięcią i zapominaniem – 2 godz.
 - pamięć odtwórcza i wytwórcza (H. Ebbinghaus; F. Bartlett),
 - teorie zapamiętywania,
 - teorie zapominania,
 - taksonomia pamięci według J. Wierszyłowskiego,
 - sposoby polepszania pamięci (strategie mnemotechniczne).
- 10. Przygotowanie utworu muzycznego jako proces twórczy – 2 godz.
 - proces twórczy jako interakcja twórcza (E.Nęcka),
- 11. Przeszkody w procesie twórczym – 2 godz.
 - zapobieganie, przerywanie, zakłócanie, ograniczanie (M. Dymon).
- 12. Elementy metodologii badań psychologicznych – 2 godz.
 - podstawowe pojęcia (skala, modalna, mediana, odchylenie standardowe, wariancja, współczynniki korelacji, ładunek czynnikowy),
 - zmienne, wskaźniki, definicje operacyjne, problemy i hipotezy badawcze,
 - trafność, rzetelność, obiektywizm, normalizacja, standaryzacja.
- 13. Teoria uczenia się według E.E.Gordona – 2 godz.
 - audiacja, literalizacja muzyczna, wykonawstwo.
- 14. Osobowość a preferencje muzyczne 2 godz.
 - teorie osobowości, temperamentu, charakteru,
 - definicja osobowości według L. L. Thurstone'a.
- 15. Formy oceniania wykonawców muzycznych – 2 godz.
 - wybór cech kryterialnych,
 - model strategii liniowej,
 - model strategii koniunkcyjnej,
 - model strategii alternatywnej,
 - model strategii interakcyjnej.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

Standaryzowane testy zdolności i osiągnięć muzycznych (praktyczne wykorzystanie):

- testy zdolności muzycznych (A. Bentley, H. Wing, R. M. Drake, E. Gordon),
- testy osiągnięć muzycznych (S. E. Farnum, J. Aliferis, D. Bridges, B. Kamińska).

Funkcjonowania wykonawców muzyki w warunkach stresu ekspozycji społecznej – opis i weryfikacja symptomów stresu wykonawczego w praktyce.

Klasyczne badania nad pamięcią i zapominaniem – ćwiczenia na materiale nutowym.

Formy oceniania wykonań muzycznych – wybór strategii oceniania i uzasadnienie.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład - wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną/ w zależności od sytuacji epidemiologicznej z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, wykład z prezentacją multimedialną z wykorzystaniem OFFICE 365.

Ćwiczenia – zajęcia praktyczne, analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja/ w zależności od sytuacji epidemiologicznej z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium /obserwacja w trakcie zajęć)	wykład ćwiczenia
EK_02	kolokwium /obserwacja w trakcie zajęć	wykład ćwiczenia
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć - obserwowanie zachowań społecznych i uwarunkowań	wykład ćwiczenia
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	wykład ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Konwersatoria:

Kolokwium pisemne z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru oraz otwartymi problemowymi.

Skala ocen:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100% (znakomita wiedza)

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 76-83% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-67% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Praca projektowa - esej na temat psychologii w muzyce.

Ocenę pozytywną można uzyskać tylko przy min. 75% obecności na wykładach oraz pisemne kolokwium.

Wszystkie kierunkowe efekty kształcenia są realizowane podczas całego cyklu nauczania przedmiotu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie eseju, itp.)	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Hubert M. Blalock , *Statystyka dla socjologów*, PWN, Warszawa 1975.

M. Dymon , *Przeszkody w procesie twórczym*, Wyd. WSP, Rzeszów 1997.
E.E.Gordon , *Umuzycznienie niemowląt i małych dzieci*, PWM, Kraków 1997.
E.E.Gordon, *Teoria uczenia się muzyki*, WSP, Bydgoszcz 1995.
M. Janiszewski, *Ergonomia zawodu muzyka*, PWN, Warszawa 1992.
K. Lewandowska, *Rozwój zdolności muzycznych*, WSiP, Warszawa 1978.
M.Manturzevska, H.Kotarska , *Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki*, WSiP, Warszawa 1990.
M.Manturzevska , *Psychologiczne warunki osiągnięć pianistycznych*, PWN, Wrocław 1969.
R.Shuter-Dyson, *Psychologia uzdolnienia muzycznego*, WSiP, Warszawa 1986.
J. Wierszyłowski , *Psychologia muzyki*, PWN, Warszawa 1981.
Ph. G.Zimbardo, *Psychologia i życie*, PWN, Warszawa 1994.
J. Sloboda, *Umysł muzyczny*, WSiP, Warszawa 2002.

Literatura uzupełniająca:

Wszelkie artykuły w czasopismach, dotyczące wzajemnych relacji psychologii z muzyką.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej